

Obsah

Úvod	11
1 Terminologie	13
2 Co je bezpečnost a ochrana zdraví při práci	16
2.1 Exkurz do historie	20
2.2 Současné pojetí BOZP	29
2.3 Specifika pro zajištění BOZP v některých oblastech	31
2.3.1 Zajištění BOZP ve státní správě	32
2.3.2 Zajištění BOZP u bezpečnostních sborů	33
2.3.3 Zajištění BOZP při provozování hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem	34
2.4 Vliv firemní kultury na BOZP	35
3 Systémový přístup k BOZP	37
3.1 Principy strategie řízení BOZP	40
3.2 Certifikace systému managementu BOZP	42
4 Právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP	48
5 ODPOVĚDNOST ZA BOZP	50
6 BOZP v mimopracovních vztazích a u zaměstnanců agentury práce	54
6.1 BOZP v mimopracovních vztazích	54
6.2 BOZP u zaměstnanců agentury práce	55
7 Odborní poradci zaměstnavatele na úseku BOZP	57
7.1 Odborně způsobilá osoba k zajišťování úkolů v prevenci rizik	59
7.1.1 Kvalifikace, znalosti a dovednosti odborně způsobilé osoby k prevenci rizik	62
7.1.2 Povinnosti odborně způsobilé osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik	72
7.1.3 Odborně způsobilá osoba k zajišťování úkolů v prevenci rizik versus bezpečnostní technik	79
7.1.4 Uplatnění kvalifikace v dalších zemích Evropské unie	79
7.2 Lékař poskytující zaměstnavateli pracovnělékařské služby	80
7.3 Koordinátor BOZP na staveništi	81
7.4 Odborní poradci zaměstnavatele v oblastech, které se do BOZP prolínají ...	83
7.5 Preventista BOZP	83
8 Management rizik	85
8.1 Vyhledání a vyhodnocení rizik při práci	85
8.1.1 O čem je současná bezpečnost a ochrana zdraví při práci	87

8.2	Kategorizace prací, rizikové faktory a rizikové práce.....	90
9	Základní povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance	93
9.1	Základní povinnosti zaměstnavatele.....	93
9.2	Estetická úprava pracovišť.....	96
9.2.1	Při umístění nástěnek a květin je nutné dbát na požadavky požární ochrany	99
9.3	Základní povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnancům jiného zaměstnavatele.....	100
9.4	Práva a povinnosti zaměstnance.....	101
10	Zajištění poskytnutí první pomoci	103
10.1	Vybavení lékárníček.....	103
10.2	Traumatologický plán versus krizový plán	108
11	Školení BOZP zaměstnanců	110
11.1	Zajištění školení BOZP zaměstnanců.....	112
11.1.1	Provádění školení formou e-learningu	116
11.2	Informace, které je vhodné připojit ke školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP	121
11.3	Profesní odborná školení a zkoušky.....	124
11.3.1	Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů motorových vozidel	126
11.4	Školení organizace a poskytnutí první pomoci	130
11.5	Školení zaměstnanců-cizinců	130
11.6	Školení zaměstnanců cizích firem, kteří pracují na pracovištích zaměstnavatele.....	131
11.7	Další možnosti informování zaměstnanců o BOZP	131
12	Pracovnělékařské služby	134
12.1	Pracovnělékařské prohlídky zaměstnanců	135
12.2	Povinná očkování.....	140
13	Poskytování OOPP, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů.....	141
13.1	Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků.....	141
13.1.1	Pracovní oděvy a obuv.....	145
13.2	Poskytování mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků	145
13.3	Poskytování ochranných nápojů.....	147
14	Požadavky na pracovní prostředí	151
14.1	Technické a organizační požadavky na pracovní prostředí	152
14.2	Pracovní prostředí na staveništi.....	154
14.3	Požadavky na pracovní prostředí z pohledu ochrany zdraví	155
14.4	Hygienické požadavky na vybavení pracovišť	159
14.5	Požadavky na malování a úklid	160
14.6	Hluk a vibrace	161
14.7	Ionizující a neionizující záření a lasery	162
14.7.1	Nové právní předpisy pro ionizující záření	163
14.8	Open space a domácí pracovní (homeworking)	164

15 Zajištění BOZP při provozování technických zařízení	167
15.1 Co to jsou vyhrazená technická zařízení?	169
15.1.1 Zvláštní odborná způsobilost	170
15.2 Všeobecné požadavky na technická zařízení.....	172
15.2.1 Stroje, technická zařízení, přístroje a nářadí.....	172
15.2.2 Základní požadavky na technická zařízení	173
15.3 Vyhrazená a další elektrická zařízení	174
15.3.1 Vyhrazená elektrická zařízení	174
15.3.2 Další povinnosti spojené s provozem elektrických zařízení	175
15.3.3 Revize a kontroly elektrických spotřebičů a ručního nářadí.....	176
15.3.4 Elektrické zdravotnické přístroje	179
15.4 Vyhrazená a další plynová zařízení	179
15.5 Vyhrazená a další zdvihací zařízení	181
15.6 Vyhrazená a další tlaková zařízení	183
15.7 Nízkotlaké kotelny.....	186
15.8 Čištění, kontroly a revize komínů a kouřovodů.....	188
15.9 Shrnutí aneb doporučení k zajištění BTZ.....	189
15.9.1 Ochrana před revizními technikými bez platného osvědčení.....	191
16 Ergonomie	194
17 Bezpečnostní značky, značení a signály	197
17.1 Bezpečnostní značky	197
17.1.1 Značky pro únik a evakuaci.....	198
17.1.2 Bezpečnostní značky v technických normách.....	199
17.2 Bezpečnostní značení.....	200
17.3 Označení chemických látek a směsí.....	201
17.4 Bezpečnostní signály	201
17.5 Značka zákaz kouření.....	202
17.6 Požární předpisy a bezpečnostní značky	203
18 Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy	204
18.1 Zajištění BOZP při chovu zvířat	205
18.2 Zajištění BOZP při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru	207
18.3 Organizace práce při provozování dopravy	208
18.4 Požadavky na organizaci práce v prostředí s nebezpečím výbuchu	209
18.5 Práce s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky	210
19 Ruční manipulace s břemeny	212
20 Práce a pracoviště zakázané zaměstnankyním a mladistvým zaměstnancům	215
20.1 Práce zakázané zaměstnankyním	215
20.2 Práce zakázané těhotným a kojícím zaměstnankyním.....	216
20.3 Práce zakázané zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu.....	217
20.4 Práce a pracoviště zakázané mladistvým zaměstnancům	218

21 Pracovní úrazy, nemoci z povolání a jiná škoda na zdraví zaměstnance	220
21.1 Evidence pracovních úrazů	220
21.2 Nemoci z povolání a ohrožení nemocí z povolání	227
21.3 Jiná škoda na zdraví zaměstnance.....	228
21.4 Náhrady škod, které vznikly v důsledku pracovního úrazu nebo nemocí z povolání	228
21.5 Úrazy žáků na odborné praxi na pracovišti zaměstnavatele.....	233
21.6 Náklady vzniklé v důsledku pracovního úrazu.....	234
21.6.1 Může však jít i o miliony	235
21.7 Sledování vývoje úrazovosti	236
22 Skoronehody	239
23 Kontrolní činnost zaměstnavatele	241
23.1 Prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	242
24 Kontrolní orgány	245
24.1 Kontrolní orgán pro oblast bezpečnosti práce	247
24.2 Kontrolní orgán pro oblast ochrany zdraví při práci	252
24.3 Postihy za nedodržování nebo nezajištění BOZP nejen zaměstnavatelem.....	253
25 Odbory a zástupci pro oblast BOZP	255
25.1 Kontrolní činnost odborových organizací.....	256
26 Požární ochrana	258
26.1 Požární ochrana na pracovištích bez zvýšeného požárního nebezpečí.....	259
26.2 Požární ochrana na pracovištích se zvýšeným požárním nebezpečím.....	261
26.3 Požární ochrana na pracovištích s vysokým požárním nebezpečím.....	266
27 Firemní ekologie	267
27.1 Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi.....	271
27.2 Prevence závažných havárií.....	275
28 Krizový management	276
29 Přehled nejen právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP	280
Přílohy	289
Několik slov závěrem	367
A na úplný závěr několik perliček a zajímavostí	368
Rejstřík	371